

KÜMME AASTAT EESTI RAHAREFORMIST

20. juunil 1992 kell 4 hommikul hakkas Eesti Vabariigis pärast enam kui poole sajandi pikkust vaheaega taas ainsa seadusliku maksevahendina kehtima Eesti kroon. Sujuvalt kulgenud rahareformile oli eelnenud tohutu eeltöö ja mitmed olulised otsused.

Üks tähtsamaid neist oli see, et Eesti rahasüsteemi aluseks võeti valuutakomitee põhimõte ja krooni kurss seoti jäigalt Saksa margaga (nüüd euroga). Üleminek oma rahale pani aluse Eesti majanduse kiirele arengule, lahutades selle lõplikult otsesest sõltuvusest N Liidust (Venemaast). Kümme aastat tagasi tehtud otsuste kaalukust tõendab fakt, et Euroopa Keskpank on kinnitanud meie rahasüsteemi sobivust kasutamiseks kuni Eesti täieliku ühinemiseni Euroopa Majandus- ja Rahaliiduga.

Krooni taaskasutuselevõtu aastapäeva tähistati mitmeti. Kõige kaalukam üritus oli 11. juunil Estonia kontserdisaalis korraldatud rahvusvaheline konverents "Alternatiivsed vahetuskursirežiimid globaliseeruvus maailmas". Sellel esinesid lisaks Eesti Panga presidendile **Vahur Kraftile** ka Euroopa Keskpanka juhatuse liige **Eugenio Domingo Solans** ning rahvusvaheliste ja Euroopa suhete peadirektor **Pierre van der Haegen**, Rahvusvahelise Arvelduspanga peadirektor **Andrew Crockett**, Soome Panga president **Matti Vanhala**, Saksa Liidupanga asepresident **Jürgen Stark**, Hongkongi Keskpanka tegevjuhi asetäitja **Tony Latter**, Ungari keskpanka asepresident **György Szapáry**, Rahvusvahelise Valuutafondi Euroopa II osakonna direktor **John Odling-Smee**, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga peaanalüütik **Willem H. Buiter**, USA Rahandusministeeriumi atašee Euroopas **James G. Wallar**, Stockholmi Kõrgema Majanduskooli Siirdemajanduste Instituudi direktor **Eric Berlöf** ning professorid **Eisuke Sakakibara** (Keio Ülikool), **Richard Portes** (Londoni Majanduskool) ja **Fabrizio Coricelli** (Siena Ülikool). Konverentsi avakõne pidas Eesti Vabariigi President **Arnold Rüütel** ja lõpukõne Eesti Vabariigi peaminister **Siim Kallas**. Konverentsi juhtis Eesti Panga asepresident **Andres Sutt**.

Konverentsil osalesid paljude riikide keskpankade presidendid, asepresidendid ja juhatuse liikmed. Lisaks tunnustatud rahandus- ja majandusspetsialistidele võtsid konverentsist osa ka diplomaadid, ühiskonnategelased, ministeeriumide juhtivtöötajad jt. Kokku osales konverentsil ligi 600 inimest. Juubelikonverentsi materjalid ilmuvad eraldi raamatuna.

Konverentsipäeva õhtul korraldas Eesti Panga president V. Kraft Kadrioru lossi aias krooni aastapäevale pühendatud vastuvõtu.

10. juunil lasi Eesti Pank käibele krooni 10. aastapäevale pühendatud 100kroonise kullast meenemündi ja Eesti Post margiploki.

20. juunil toimus Tallinnas, Harjumäel rahvakoosolek, mille vestlusringis osalesid Eesti Vabariigi peaminister **Siim Kallas** ning ekspeaministrid **Mart Laar**, **Mart Siimann** ja **Andres**

Tarand. Eesti Panka esindasid president **Vahur Kraft** ja asepresident **Märten Ross**. Õhtul toimus samas kontsert.

Juubeliks said valmis raamat "Eesti Vabariigi rahad 1992–2002" ning akadeemik **Raimund Hagelbergi** raamat "Raha meie elus". Rahvusvahelise Valuutafondi nõusolekul anti eesti keeles välja fondi toimetis "Eesti valuutakomitee süsteem, selle kasutuselevõtt ja roll varajase edu saavutamisel Eesti üleminekul turumajandusele", mille üks autoreid on Eesti Panga asepresident **Andres Sutt**. Valmis ka Eesti Panga kammerkoori laserplaat.

21. juunil lasti Eestis täiendavalt käibele uuendatud kujundusega ja uute turvamärgistega 25kroonised rahatähed.